

Andrejka Vombergar, vnukinja dr. Tineta Debeljaka,
foto Aleksander Igličar.

Žalostne judovske žene po Jezusovi smrti,
foto Aleksander Igličar.

mag. Aleksander Igličar

SLOVENCİ V ARGENTINI UPRIZORILI VELIKOTEDENSKI MUZİKAL KERİGMA

70-LETNICA PRIHODA V ARGENTINO

Na letošnjem 63. Slovenskem dnevu, ki je bil na nedeljo Kristusa Kralja, 25. novembra 2018, v Slomškovem domu v Buenos Airesu, so Slovenci odpeli ter odigrali krstno uprizoritev velikotedenskega muzikala *Kerigma*. V velikem Buenos Airesu (ima več kot 12 mio. prebivalcev) že dolga leta deluje šest slovenskih domov ter osrednja Slovenska hiša s cerkvijo Marije Pomagaj. Vsak slovenski dom ima svoje pestro življenje, ki ga oblikujejo različni dogodki (sobotna slovenska šola, svete maše, prostori za delovanje pevskih zborov, folklornih skupin, športnih skupin, prostori s kuhinjo ter asadom (žar) za družabne dogodke in osebna praznovanja ...), enkrat letno pa pripravijo Slovenski dan, ki združuje Slovence iz vseh domov.

Letošnji je bil še posebej slovesen, saj so se spominjali 70-letnice prihoda največje skupine Slovencev (okrog pet tisoč) v Argentino. Ob koncu 2. svetovne vojne, v začetku maja 1945, so se večje skupine predvsem vernih Slovencev pred partizani in komunizmom umaknile na avstrijsko Koroško, ki jo je zasedla britanska vojska. Mislili so, da jim bo zavezniška in častna britanska armada nudila varno zavetje, a zgodila se je zgodovinska prevara. Več kot deset tisoč uniformiranih domobrancev je bilo iz začasnega taborišča v Vetrinju z zvijačo vrnjenih v Jugoslavijo. Britanci so jih predali v roke komunistom, ti pa so jih konec maja zverinsko pobili v Kočevskem rogu, na Teharjah in drugih moriščih.

Izjemno prizadevanje zdravnika dr. Meršola je preprečilo, da bi bilo v Jugoslavijo vrnjenih tudi okrog petnajst tisoč civilistov. Večina je naslednja tri leta prebivala v taboriščih v Lienzu, Peggetzu, Spittalu ... Kljub težkim razmeram so takoj organizirali šole, študentom omogočili študij, začeli so z delom, pripravljali kulturne prireditve, imeli redne svete maše itn. Seveda so iskali pot naprej, v druge države, saj sta jim bolečina zaradi padlih sorodnikov in izjemen strah pred nasiljem komunizma onemogočala vrnitev v domače hiše. Nekatere velike države (ZDA, Kanada, Avstralija) so bile pripravljene sprejeti le delovno sposobne ljudi, med slovenskimi begunci pa je bilo tudi večje število otrok in starejših, saj so se na Koroško umaknile cele družine, z otroki in starimi starši.

Argentina se je kmalu izkazala za eno najresnejših možnosti naselitve. Med tamkajšnjimi Slovenci, ki so prišli v Argentino po 1. svetovni vojni, je od leta 1936 deloval duhovnik Janez Hladnik iz Rovt. Dobro je bil seznanjen s stisko slovenskih beguncev v Avstriji in skoraj čudežno mu je 20. novembra 1946 uspelo osebno srečati generala Juana Perona, predsednika Argentine. Duhovnik Janez Hladnik je v svoji knjigi *Od Triglava do Andov* o tem srečanju zapisal: »Ni bil najin razgovor dolg. Saj je bil o vsem že obveščen. V kratkih besedah sem mu povedal še sam, za kaj gre, mu izročil pripravljeno spomenico, nato pa je on spregovoril: ‚Jaz hočem, da ti ljudje pridejo v Argentino. Povejte jim pa, naj svoje prepire puste v Evropi.‘ Nato me je predstavil dekanu in mi naročil, naj nadaljnje stvari uredim z njim.« Aktivnosti so stekle in konec leta 1948 ter v začetku 1949 so velike ladje iz različnih evropskih pristanišč v daljno deželo pod južnim križem pripeljale Slovence, ki so tam začeli novo življenje.

Danes se vsak, ki jih obišče, čudi, kaj vse so ustvarili v teh sedemdesetih letih. Kmalu po prihodu so si našli zaposlitve, sprejeli so tudi najslabše plačana dela in si s prvimi dohodki olajšali nakup zemljišč in gradnjo hiš. Še preden so dokončali svoje domove, so začutili potrebo, da ustvarijo skupni prostor za druženje – začeli so z gradnjo slovenskih domov, ki so bili sprva majhni, danes pa so to velike zgradbe, s prostori za različne dejavnosti. Nekatere družine so tudi gospodarsko uspele (Zupan, Oblak ...), kar je olajšalo njihovo življenje ter tudi življenje mnogih Slovencev. Ob tem se moramo spomniti, da so se pred komunizmom umikali intelektualci, podjetniki, kmetje, ki so tudi v Argentini s trdim in vztrajnim delom uveljavili svoje talente.

Ena od najpomembnejših pridobitev pa so prav gotovo sobotne slovenske šole, kjer se otroci učijo slovenščino, zgodovino, zemljepis, prepevajo slovenske pesmi ter spoznavajo lepote domovine njihovih staršev, starih staršev ... Šole so delovale že v avstrijskih begunskih taboriščih in mnoge učiteljice so z učenjem kmalu nadaljevale v Argentini. Ko danes otroci, predstavniki četrte ali celo že pete generacije Slovencev, ob dvigu slovenske zastave iz vsega srca zapojejo slovensko himno Zdravljico, se človeku od vznemirjenja ter navdušenja naježi koža in zavriska srce.

Slovenski publicist Taras Kermavner, ki je bil dalj časa na obisku pri argentinskih Slovencih, je za njihovo delo uporabil izraz »argentinski čudež«. A slovenski pisatelj in akademik Zorko Simčič, ki je od leta 1948 do 1992 živel v Argentini in se nato z družino vrnil v Slovenijo, pravi, da to ni »čudež«, saj je čudež posledica Božjega delovanja. Neizmerne vsebine, ki so jih ustvarili Slovenci v Argentini, so predvsem sad njihovega neumornega in vztrajnega delovanja v slovenskih sobotnih šolah, na srednješolskem tečaju, v športnem in kulturnem udejstvovanju v slovenskih domovih ... Njihovo delo pa seveda izhaja iz globoke osebne vere, ki jo brez strahu jasno in glasno izražajo, na kar v rodni Sloveniji prevečkrat pozabljam. Tudi tukaj se lahko od njih veliko naučimo. Njihovo geslo – »Za vero, dom in domovino.« – naj postane in ostane tudi stalnica našega delovanja.

KERIGMA

Pa se vrnimo na začetek prispevka in v nadaljevanju pozornost namenimo uprizoritvi velikotedenskega muzikala *Kerigma* na 63. Slovenskem dnevu, ki je potekal pod geslom Antona Martina Slomška: »Bodi v svoji besedi resničen, v dejanju pa pravičen.« Muzikal *Kerigma* je avtorsko delo Martina Sušnika, profesorja filozofije, ki po očetu izhaja iz Jame pri Kranju. Kerygma je grška beseda, ki pomeni oznanilo, razglašenje, v krščanski tradiciji pa temeljno krščansko oznanilo, da je Jezus iz Nazareta Gospod in Odrešenik, ki ga je poslal Bog Oče. Obred svete maše kerigmi nameni poseben trenutek, po posvečenju, ko verniki jedro svoje vere oznanjajo z besedami: »Tvojo smrt oznanjamo Gospod in tvoje vstajenje slavimo, dokler ne prideš v slavi.«

Kerigma je muzikal o glavnih dogodkih Velikega tedna, od Jezusovega vhoda v Jeruzalem do njegovega prikazovanja Mariji Magdaleni. Glavni vir besedila je Božja beseda, predvsem vsi štirje evangeliji, v posebno pomoč pa je bilo avtorju tudi delo Ane Katerine Emmerich Življenje in trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. Kot je v pogovoru za časopis Svobodna Slovenija dejal Martin Sušnik, je delo nastajalo konec leta 2013 in v začetku 2014. V pogovoru je med drugim dejal, da želi, da bi s *Kerigmo* do poslušalcev na prenovljen način prišla »misel« Svetega pisma, ki je že vsem znana, a h kateri se je vredno ponovno približati. »Če bi moja skromna skladba k temu pripomogla, bi bilo zame nadvse zadovoljivo,« je dodal.

Avtor je imel ves čas v mislih, da bi krstno uprizoritev pripravili pevci in igralci Slomškovega doma, s tamkajšnjim zborom Ex Corde. Na vprašanje, kaj bi morala slovenska skupnost narediti, da bi v slovenske domove privabila več mladine, je Martin Sušnik odgovoril: »Mnenja sem, da se mladine ne more privlačiti nasilno. Hočem reči, če bo nasilno, ne bodo »privlačeni«. *Dandanes mladina ne bo v domove hodila »iz dolžnosti«, temveč le, če bo zanjo privlačno. Seveda delovanje v domovih zahteva odgovornost, angažiranja ... to ni enostavno. Vendar je lahko tudi to po svoje privlačno, še posebno za mlade, ki hočejo doraščati. Moramo jim pokazati, kaj vse dobrega je v tem, da jim bo lahko vzbudilo zanimanje. Ko človek spozna, da je nekaj dobrega oziroma vredno, in da to pospešuje osebno rast in nudi socialne možnosti, to nekako samo po sebi vzbudi ljubezen in voljo, in tej volji daje tudi moči, da premaga težave, ki se lahko pojavijo. Vrednota je, kar privlači srce, in omogoča tudi energijo za odgovornost in resno delo. Če pa človek tega ne najde, ne bo sodeloval. Kvečjemu se bo čutil dolžnega ali prisiljenega nekaj časa, a tisto kmalu usahne. Volje se ne da »pumpati« od znotraj, vzbudi jo težnja po dobrem. Starejši imamo zato nalogo, da mladim pokažemo, kaj vse dobrega in vrednega lahko najdejo v skupnosti in kako lahko to pospešuje njihovo osebno rast.«*

Prizor zadnje večerje,
foto Aleksander Igličar.

Niko Malalan kot Jezus
na Oljski gori, foto
Aleksander Igličar.

Jezus pred Poncijem
Pilatom,
foto Aleksander Igličar.

Skupna fotografija
pevcev in igralcev,
foto Aleksander Igličar.

Navdušeni gledalci
v dvorani
Slomškovega doma,
foto Aleksander Igličar.

Aleksander Igličar se
je na koncu uprizoritve
zahvalil vsem
nastopajočim,
foto Milena Igličar.

Po ogledu muzikala menim, da je več kot 80 nastopajočih pevcev in igralcev ter 30 članov tehničnega osebja, med katerimi so prevladovali mladi med 18. in 25. letom, v vsej celovitosti izpričalo ter potrdilo razmišljanje avtorja Martina Sušnika. Njihova srčnost, predanost, vztrajnost in osebna vera so nagovorile srca vseh gledalcev, ki so napolnili veliko dvorano Slomškovega doma. Ustvarjalci so muzikal pripravljali več kot tri mesece, na več kot stotih vajah, pod vodstvom zborovodkinje zbora Ex Corde Marte Selan Brula in režiserja Marcela Brule. Ta je v pogovoru za časopis Svobodna Slovenija med drugim povedal: »Muzikal je zelo zahteven v vsem. Glasba je enkratna, čudovita. A hkrati zelo zahtevna. Igralci morajo biti koncentrirani bolj kot pri drugih igrah. Spremljava je snemana, to pomeni, da mora igralec/pevec izvesti skladbo brez napak, drugače težko pride nazaj. Če bi spremljavo izvajali v živo, bi lahko marsikaj naredili po svoje, inštrumenti bi nas pa spremljali, tako morajo pevci »spremljati« inštrumente. Težava, če temu lahko tako rečem, je tudi v tem, da ima večina ljudi o vlogah že svoje »stereotipe« in vsak že nekako ve, kako bi moralo biti. Vsak ima v svoji glavi figuro in nastop Jezusa, Marije, apostolov, Pilata, velikih duhovnikov ... *a morda drugače, kot si jih predstavljam jaz. Igralci so zelo poslušni za režijo, sprejemem pa tudi to, kar vsak želi pokazati ali povedati.*«

Zborovodkinja Marta je v pogovoru dejala: »*Največji izziv je ta, da je avtor, Martin Sušnik, napisal skladbo za zbor Ex Corde. Zaupal je Marcelu režijo, meni pa vodstvo petja. Ker je spremljava že snemana, mora zbor do sekunde točno zapeti. Koncentracija je zelo važna, ker se dinamika na odru spremeni. Tam si mora vsak pevec, ki je tudi igralec, ustvariti svojo osebnost ter primerno interpretirati. Je tudi nekaj »posebnih akordov« v tej Kerigmi, ki so nam zelo všeč, a smo se morali kar nekaj časa truditi, da smo jih lahko zapeli.*«

Režiser Marcelo je na koncu pogovora izpostavil: »*V veliko čast si štejem, da je Martin Sušnik pomislil name in na Marto, da pripraviva ta opus! Martina poznam že od otroških let, ko je on hodil v Cordobo na kolonijo, sem jaz bil njegov voditelj. Vedno je bil poseben, zlat človek. Danes moram reči, da je pravi genij! Ni dvoma, da ‚normalna oseba‘ ne more imeti v glavi česa takega. Ima čudovit talent, in ga je delil z nami. Upam, da mu bomo na višini! Zahvalim se mu tudi zato, ker so bile vaje na en način za nas vse kot duhovne vaje. Veliko truda, časa in dela smo vložili. Vsaka minuta nam je že poplačana, ker, kakor je sam Martin zapisal: Vse to je zato ker »Tvojo smrt oznanjamo Gospod, in tvoje vstajenje slavimo!«*

Na krstni uprizoritvi velikotedenskega muzikala Kerigma so glavne vloge izvedli naslednji pevci oziroma igralci:

Jezus – Niko Malalan; **Marija**, Jezusova mati – Veronika Brula; **Peter**, apostol – Tomi Selan; **Janez**, apostol – Matija Brula; **Juda Iškarjot**, apostol – Damijan Malalan; **Marija Magdalena**, Jezusova učenka – Mikaela Bokalič; **Kajfa**, veliki duhovnik – Štefan Godec; **Hana**, bivši veliki duhovnik, tast Kajfu – Polde

Malalan; **Nikodem**, član sinedrija – Jože Oblak; **Jožef iz Arimateje**, član sinedrija – Marko Selan; **Veliki duhovnik** – Aleks Šuc; **Veliki duhovnik** – Andrej Osterc; **Pilat**, rimski guverner – Marcelo Brula; **Klavdija**, Pilatova žena – Angelca Podržaj; **Satan** – Tomi Lenarčič; **dekla**, Jeruzalemčanka – Viki Kastelic; **straža**, judovski vojak – Pavel Grohar; **stotnik**, rimski vojak – Marko Koželnik.

Naj še dodam, da glavni igravec Niko Malalan, poje Jezusa, do sedaj v gledališču ni odpel oziroma odigral nobene pomembnejše vloge, vendar se to v njegovem nastopu nikakor ni opazilo; res izjemno in pohvalno. Glavni nastopajoči so stari med 19 in 23 let in so tokrat prvič peli kot solisti. Z vztrajno voljo, vajami in izjemno doživetim nastopom so pokazali, da si ne moreš zadati previsokih ciljev. Njihovo mladostno sporočilo pa je tudi, da je Jezusov nauk še danes aktualen in mlad, kakor so mladi oni sami. Nedvomno pa je bil v delu vseh prisoten Duh, ki je Ljubezen, ki nikoli ne mine.

V vlogah **jeruzalemskih žena in mož** so nastopili: Cecilija Petkovšek, Štefi Bokalič, Majda Godec, Natalija Podržaj, Zofija Bokalič, Tatjana Brula, Mariana Poznič, Damijan Loboda, Jani Kocmur, Lojze Kočar in Ariel Mazières.

Apostole so odigrali: Toni Podržaj, Martin Loboda, Niko Selan, Ignacij Mazières, Martin Smole, Roman Hribar, Aleks Stocca, Rudi Štumberger in Daniel Pregelj.

Svete žene so bile: Alenka Smole, Andrejka Vomberger, Angelika Smole, Camila Santana Smersu, Cati Podržaj, Cecilija Petkovšek, Cintija Pregelj, Dafi Ribnikar, Helena Loboda, Juli Kastelic, Lucijana Hribar, Mariana Antonič, Mariana Poznič, Marta Belec, Marta Koželnik, Monika Vitrih, Nežka Kastelic, Sofi Hernández Smersu, Štefi Bokalič, Tatjana Brula in Zofija Bokalič.

Rimske vojake so odigrali: Kristijan Smole, Martin Seljak, Matija Smole in Pauli Smole.

Judovski vojaki so bili: Aleks Pregelj, Andrej Kavčič in Martin Pregelj.

Kot druge osebe so v **množici** sodelovali: Andrej Kočar, Benjamin Kocmur, Carlos Pipan, Clara Mazières, Ignacij Koželnik, Katja Brula, Magdalena Brula, Magdalena Mazières, Marko Vitrih, Martin Brula, Mirko Kočar, Nacek Kocmur, Nadja Kočar in Tomaž Godec.

Slugo je odigral Tomi Brula.

Drugi sodelavci pri uprizoritvi so bili: **šepetalki** – Marija Novak Kinkel in Andrejka Kinkel; **scena** – Andrea Quadri Brula; **odrski tehniki** – Jože Lenarčič, Aleks Kastelic, Oskar Pregelj, Karel Pregelj, Miha Podržaj in pomočniki; **kostumi** – Monika Vitrih, Mariana Antonič, Angelika Smole, Andrejka Vomberger, Marcelo Brula, Marjana Grabnar, Gabriela Tomazin, Marta Selan, Alenka Smole in pomočniki; **maska** – Štefan Godec, Veronika Godec Marini, Nevenka Godec Zupanc, Clara Šmalc; **rekviziti** – Mariana Antonič Pipan, Carlos Pipan, Veronika Godec Marini, Lojze Kočar, Erika Urbančič in Marjan Petkovšek; **zvok/snemanje** – Audio Prista-

va/Matjaž Rožanec; **luč** – Matjaž Ribnikar, Aleks Šuc, Aleks Kastelic, Matjaž Godec in Niko Kastelic; **avtor videoposnetka** – Jure Cestnik; **oblikovanje** – Erika Indihar; **posebne zahvale** nastopajočih so bili deležni: Mirjam Oblak, Helena Jaklitsch, Maruči Zurc in Društvo Slovenska Pristava ter družine Slomškovega doma.

Na začetku uprizoritve je Andrejka Vombergar, vnukinja dr. Tineta Debeljaka, v imenu vseh nastopajočih in sodelujočih prebrala uvodni nagovor: »Vsi, ki sodelujemo pri tej predstavi, že več mesecev na drugačen, morda globlji način podoživljamo svetopisemske dogodke. Med vajami smo odkrivali vse možnosti, ki nam jih je Bog poklonil in so se razvile in razcvetele. Ker smo utelešena bitja, so nam čutila omogočila, da smo spoznali stvari z vidom in sluhom in da nas kontemplacija umetnosti lahko popelje do najvišje Lepote, vira vseh ostalih. Odkrili smo, da je umetnost čudovito sredstvo za pričevanje, za razglasitev vesele novice, da je Kristus vstal in je Kralj vesolja. Med nami se nahaja avtor spevoigre. V čast nam je, da jo je spisal z namenom in željo, da bi jo izvedel naš zbor *Ex Corde*. Upamo, da je ista milost, ki je vodila njegovo pisanje, navdihnila tudi naše nastopanje. Obogateni smo in želimo to bogastvo deliti z vami. Naj bi tudi v vas kontemplacija umetnosti postala hvalnica, molitev, kerigma.«

Gospa Mariana Poznič, nastopajoča v uprizoritvi muzikala *Kerigma* in glavna urednica tednika *Svobodna Slovenija* (www.svobodna.slovenija.com.ar), je o vsebini muzikala zapisala: »Ko se je zastor odprl, se je na odru začela odvijati zgodba odrešenja, ki jo sicer poznamo, a nam vedno prinaša nova sporočila. V začetku je bila *Beseda*, in *Beseda* je bila pri Bogu, in *Beseda* je bila Bog!, molijo pevci skoraj v kontemplaciji. Njihovo vsakdanjost razburi novica: ‚Prihaja, maziljenec božji prihaja v Jeruzalem!‘ Ljudstvo se veseli prihoda Davidovega sina in ga pozdravlja s palmami. ‚Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!‘ veselo oznanja petje. A medtem ko nekateri pozorno poslušajo Učiteljeve besede ljubezni, drugi že načrtujejo, kako bi ga prijeli in usmrtili, ker je izpostavil votlost njihovega ravnanja: ‚Gorje hinavcem!‘ V prizoru zadnje večerje Jezus v prelepi pesmi posreduje apostolom jedro svojega nauka: ‚Jaz sem pot, in resnica in življenje, če mene spoznate, spoznate tudi Očeta. Verujte mi, jaz prebivam v Očetu in Oče biva v meni, zato sva oba eno. Prijatelji, kdor me ljubi bo mojo besedo izpolnjeval, moj Oče ga ljubil bo in bova k njemu prišla. Mir vam zapustim, svoj mir vam dam! Prijatelji, ne bojte se! Novo zapoved vam dam: da se ljubite med seboj, kakor sem vas ljubil jaz.‘

A zarota velikih duhovnikov je že v teku. Satan, sicer neviden, Judi Iškarijotu narekuje besede izdaje. Ta je od Jezusa pričakoval zemeljsko oblast in bogastvo, zato je razočaran in ga izda Judom za trideset srebrnikov. Na odru se spet pojavi satan. Le Jezus ga vidi in sliši, ko ga skuša, da bi ga odvrnil od trpljenja, ki bo odrešilo svet: »Ne boš mogel, prevelika je žrtev zate! Veš, koliko bodo še grešili ... saj oni ne vedo, da boš trpel zanje ...« A Jezus vztrajno naprej moli: ‚Oče, če je mogoče naj

gre ta kelih mimo mene. Vendar ne moja volja, temveč Tvoja naj se zgodi! Apostoli so zaspali, niti eno uro niso mogli z njim moliti.

Pridruži se jim Juda Iškarjot in poljubi Učitelja. A njegov poljub ni izraz prijateljstva, temveč izdaje, po njem vojaki prepoznajo Jezusa in ga lahko primejo in odpeljejo. Apostoli zbežijo, Marija ob žalostni novici omedli. Pred Pilatom se odvija sodba. Plačane priče prisegajo o Jezusovih izmišljenih zločinih, veliki duhovniki zahtevajo smrt. Glas tistih, ki zahtevajo pravico za Jezusa, je grobo utišan. ‚Izpusti nam Baraba! Križaj Jezusa!‘ Pilat dvomi: ‚Ne najdem krivde na njem.‘ Pred ženo Klavdijo razkrije svojo nemoč, boji se ljudstva. ‚Naveličan sem te province,‘ prizna. Jezusa da bičati, a niti ob pogledu izmaličenega Učitelja veliki duhovniki ne odnehajo. ‚Križaj ga,‘ zahtevajo. Pilat ga izroči Judom, da ga sami križajo in si slovesno umije roke. Jokajoče žene spremljajo Marijo s čudovito pesmijo, edino ‚a capella‘ v celi uprizoritvi. ‚Kaj še čaka nas, usmili se nas, Oče! Dosti je trpljenja, vrni radost nam življenja!‘

Oder naenkrat prekrije belo platno, na katerem nam prizori iz znanega filma Mela Gibsona, natančno izbrani in sinhronizirani z glasbo Kerigme, prikažejo Jezusovo trpljenje in smrt. Res iznajdljiva rešitev za sceno, ki bi bila sicer težko izvedljiva na odru v času, ki ga odmerja glasba. Besede Jezusa, vojakov in velikih duhovnikov se ujema z dogajanjem v filmskih scenah. Jezus izroči svojo mater učencu, ki ga ljubi, svojo dušo pa Očetu in izdihne.

Platno, ki je prekrivalo oder, po Jezusovi smrti pade, kot strgana zavesa v templju. Pred nami kleči Marija in v naročju drži mrtvega Sina. Njena pesem kot meč presune tudi srca vseh poslušalcev: ‚Darujem Ti bolečino, ki ima jo mati, ko umre ji Sin.‘ In vendar tudi njeno sporočilo prinaša upanje: ‚Obljubil nam je, da to ni konec, da to ni vse! Upajmo v Besedo!‘ Vojaki Jezusa odnesejo v grob. A žalosti učencev ob smrti Učitelja sledi radost vstajenja: ‚Gospod je vstal, biva med živimi!‘ Prva ga prepozna Marija Magdalena in vesela novica se hitro širi: ‚Novo zapoved je dal, da se ljubimo med seboj, kakor nas je On ljubil!‘ To sporočilo zaključne pesmi, ki ga skupaj zapojejo vsi nastopajoči, končno razkrije smisel in namen Kristusovega trpljenja in smrti. Ustvarjeni smo bili za večno življenje in zdaj smo le na poti k večni Ljubezni.

Navdušen odziv publike z gromkim aplavzom po končanem izvajanju je dokazal, da je sporočilo Kerigme doseglo srca vseh gledalcev. Vsa dvorana je stoje z dolgim ploskanjem nagradila avtorje in nastopajoče.◀

Za uprizoritev Kerigme sem izvedel dva tedna pred odhodom skupine 19 romarjev turistične agencije Trud (podjetja Družina), ki je bila od 22. novembra do 4. decembra 2018 na obisku pri slovenskih rojakih v Argentini. Med romarji sva bila tudi midva z ženo Mileno, jaz že tretjič v zadnjih sedmih letih, vedno z romarji te agencije. Vodi jih neumorni direktor Družine Tone Rode, ki se je s svojo družino

leta 2009 iz Argentine preselil v Slovenijo. Novici sprva nisem mogel verjeti in se nato načuditi srečnim naključjem ter Božji previdnosti. Kot predsednik Muzejskega društva Škofja Loka sem od leta 2008 globoko vpet v dogajanja, ki so povezana z uprizoritvami Škofjeloškega pasijona, leta 1999 in 2000 sem v uprizoritvi sodeloval kot nosač prizora *Glej človek*, v katerem Pilat Jezusa obsodi na smrt, odigrali pa so ga igralci iz Reteč. Muzejsko društvo Škofja Loka je še zlasti vpeto v dogodke, s katerimi v letih, ko se pasijon ne uprizarja, ohranjamo tako imenovano pasijonsko kondicijo, izraz, ki ga je prvi uporabil neumorni Alojzij Pavle Florjančič.

Višek dosedanjih pasijonskih aktivnosti je bil nedvomno vpis *Škofjeloškega pasijona* na UNESCOV reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, ki se je (kot prvi slovenski vpis) zgodil 1. decembra 2016 v Adis Abebi v Etiopiji. Po Božji previdnosti, ki se je odrazila v odločitvi takratnega župana mag. Miha Ješeta, sem bil udeleženec zasedanja konference UNESCA v Adis Abebi in zelo globoko doživljal dogajanje. Kot že rečeno, to je prvi slovenski vpis, za kristjane pa je še bolj pomembno dejstvo, da sta s tem v svetovno duhovno dediščino vpisana Kristusovo trpljenje in vstajenje kot temeljna ter osrednja gradnika naše vere. In sedaj v letu 2018 nova milost – ogled krstne uprizoritve velikotedenskega muzikala Kerigma. Ali je vse to res??? Preveva me neskončna hvaležnost.

Pred odhodom v Argentino sem začutil, da moram avtorju, zborovodkinji in režiserju po končani uprizoritvi izreči javno zahvalo in jim podariti knjižno monografijo *Škofjeloški pasijon*. Zanje sem poprosil župana mag. Miha Ješeta, za tako dolgo potovanje so malce težke in mogoče je kakšna stvar zato ostala doma, a pri velikih stvareh je vedno nekaj trpljenja in odrekovanja.

Neskončna srčnost vseh pevcev in igralcev, med katerimi prevladuje mlada generacija, je nagovorila vse udeležence. Gromek in dolg stoječ aplavz na koncu je jasno izrazil naše notranje občutke in hvaležnost. Dvomim, da smo v rodni Sloveniji sposobni pripraviti takšno uprizoritev. Mogoče na zunaj da, a velika srčnost igralcev, v katero sta vgrajena sedemdesetletno življenje in delo Slovencev v Argentini, vsekakor ni dosegljiva. Moja želja je, da bi v prihodnosti Kerigmo ponesli tudi v rodno Slovenijo. Kjer je vera je pot, s skupnimi prizadevanji se nam želja morda uresničiti.

Že med aplavzom sem se na oder odpravil z dvema knjigama Škofjeloški pasijon. Srce mi je utripalo, v glavi sem težko zbiral misli, ki bi jih rad povedal nastopajočim in gledalcem. Ob takih trenutkih se vedno spomnim evangelijskih Jezusovih besed: »*Ne bojte se. Ko bo potrebno, boste v mojem imenu govorili prave besede.*« To me je pomirilo, kolikor je to mogoče. Uvodoma sem zbranim podelil spomin na »podnunca« dr. Tineta Debeljaka, ki so ga seveda mnogi med poslušalci osebno poznali in je bil poleg dr. Pavleta Blaznika in profesorja Franceta Planine leta 1937 glavni ustanovitelj Muzejskega društva Škofja Loka. Poudaril sem Debeljakovo odrsko uprizoritev Škofjeloškega pasijona leta 1936, ob veli-

ki obrtno-podjetniški razstavi, ki je imela velik pomen pri utemeljitvi vpisa na UNESCOV seznam. In pogled naključje – ali pa tudi ne: po več kot osemdesetih letih njegova vnukinja Andrejka Vombergar v daljni Argentini prebere uvodni nagovor uglasbene izvedbe »slovenskega pasijona« Kerigma. Debeljakovo duhovno sporočilo je še vedno živo med nami. Avtor Martin Sušnik, zborovodkinja Marta Selan Brula in režiser Marcelo Brula so z velikim ponosom prevzeli knjigi Škofjeloški pasijon, moj močan objem pa je izražal izjemno hvaležnost za ves njihov trud, prizadevanja, odrekovanja, vero, slovenstvo, ljubezen ...

Kljub že znanim pričakovanjem ob ponovnem obisku Slovencev v Argentini, me je druženje z njimi ponovno celovito prenovilo, me napolnilo z velikim upanjem v dobro, mi dalo nove moči za vsakodnevno življenje. Še zlasti moči za prostovoljno delovanje v dobrobit širše skupnosti, ki je med argentinskimi Slovenci neizmerljivo in navdušujoče. Preseči moramo občasne občutke malodušja, ki nas prevečkrat prevevajo, in se pogumno podati na pot dobrohotnega delovanja. Naša dobra dela bodo začela na bolje spreminjati tudi širše življenje v družbi, tako v Sloveniji kot v Argentini in po vsem svetu.

Glavni ustvarjalci Kerigme (z leve): Andrea Quadri Brula (scenografija), Marcelo Brula (režiser), Marta Selan Brula (zborovodkinja) s hčerko, Martin Sušnik (avtor glasbe in izbora besedila) z ženo Magdaleno in hčerko ter Pablo Brula (glavni organizator), foto Aleksander Igličar.